

Lausuntopyyntö luonnoksesta kuntarakennelain muuttamisesta

56/00.01.00/2013

KHALL § 70

Asian valmistelija: kunnanjohtaja Juhani Kylämäkilä

Kuntarakennemuutostusta ohjaava kuntarakennelaki tuli voimaan 1.7.2013. Tuolloin lakiin lisättiin säännökset kuntien selvitysvelvollisuudesta, selvityspäätteistä ja niistä poikkeamisesta sekä muutettiin kuntien yhdistymisen taloudellista tukea koskevia säännöksiä.

Hallituksen syksyllä 2013 päättämän rakennepoliittisen ohjelman mukaan aluekehityksen kannalta keskeisten kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteen eheyden, alueen elinvoimaisuuden kehittämisen ja palvelujen tehokkaan järjestämisen turvaamiseksi valmistellaan kuntarakennelain täydennys. Tällä lisätään valtioneuvoston toimivaltaa kuntarakennelain 4 d §:n 3 mom:ssa tarkoitetulla yhtenäisellä työssäkäynti- ja yhdyskuntarakennealueella. Toimivallan käyttö rajoitettaisiin tilanteisiin, joissa kuntarakennelain tavoitteet eivät ole toteutettavissa vapaaehtoisesti.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntarakennelain muuttamisesta esitetään laajennettavaksi valtioneuvoston toimivaltaa päättää kuntien yhdistymisestä viime kädessä vastoin kunnan valtuuston tahtoa. Esityksen tavoitteena on kuntarakennemuutoksen toteutuminen kaupunkiseuduilla keskuskaupunkien ja niihin yhdyskuntarakenteellisesti ja toiminnallisesti kytkeytyvien kehyskuntien yhdistymisen kautta.

Valtioneuvoston toimivallan laajentaminen koskisi ainoastaan laissa säädettävät kaupunkiseutuperusteet täyttäviä kuntia. Toimivallan käyttö olisi sidottu erityisen kuntajakoselvityksen toimittamiseen kyseisellä alueella sekä kansanäänestyksen toimittamiseen selvittäjän esittämässä ja kaupunkiseutuperusteiden perusteella määräytyvissä kunnissa. Valtioneuvoston toimivallan käytön edellytyksenä olisi, että kuntajakoselvittäjän esitystä kannattaisi kansanäänestysalueen asukkaiden antamien äänten perusteella määräytyvä enemmistö. Valtioneuvosto voisi tällöin päättää kuntajaon muuttamisesta, jos muutokseen olisi alueen maankäytön, asumisen, liikenteen kehittämiseen tai taloudelliseen eriytymiskehitykseen liittyviä painavia syitä.

Ministeriö voisi asettaa erityisen kuntajakoselvityksen, jos kunta täyttää neljä seuraavista kaupunkiseutuperusteista eli työpaikkaomavaraisuus-, työssäkäynti-, lähitaajama-, asuntomarkkina- ja alueen taloudellisen eriytymisperusteen. Lisäksi erityinen kuntajakoselvitys voitaisiin asettaa, jos työssäkäyntialueen keskuskunnan ja siihen rajoittuvan yhden tai useamman kunnan yhdistää yhtenäinen keskustaajama tai jos kuntia yhdistää kuntarajat ylittävä keskustaajama ja yhtenäinen keskustaajama vaikuttavat olennaisesti yhdyskuntara-

kenteen toimivuuteen.

Kaupunkiseutuperusteiden sisältö on määritelty kuntarakennelakiin lisättäväksi ehdotetussa 16 b §:ssä seuraavasti:

1. Työpaikkaomavaraisuusperuste: kunnan työssäkäyvästä väestöstä alle 80 prosentilla on työpaikka kunnan alueella;
2. Työssäkäyntiperuste: kunnan työssäkäyvästä väestöstä vähintään 40 prosenttia käy työssä työssäkäyntialueen keskuskunnan alueella;
3. Lähitaajamaperuste: työssäkäyntialueen keskuskunnan tai siihen rajoittuvan kunnan keskustaajamaan kytkeytyvä lähitaajama ulottuu kunnan rajan yli tai kunnan keskustaajama ylittää kuntarajat
4. Asuntomarkkinaperuste: työssäkäyntialueen keskuskunnan ja toisen kunnan välisessä asukkaiden muuttoliikkeessä yli 40 prosenttia tapahtuu asianomaisten kuntien välillä;
5. Alueen taloudellinen eriytymisperuste: edellä 4 kohdassa tarkoitettussa muuttoliikkeessä tulo- ja lähtömuuttajien kaikkien tulojen välinen erotus kalenterivuoden aikana on 150 euroa asukasta kohden tai sitä suurempi.

Kaupunkiseutuperusteet koskisivat vain niitä työssäkäyntialueita, joissa on vähintään 100 000 asukasta. Säännöstä ei kuitenkaan sovellettaisi Helsingin työssäkäyntialueella. Kaupunkiseutuperusteet koskisivat tällä hetkellä 33 kuntaa eli 9 työssäkäyntialueen keskuskuntaa ja 24 kehyskuntaa. Turun kaupunkiseudulla perusteet koskisivat tällä hetkellä Turun, Kaarinan ja Raision kaupunkeja sekä Liedon, Maskun, Naantalın ja Ruskon kuntia.

Valtiovarainministeriö voisi arvioida kerran kunnallisvaalikaudessa kaupunkiseutuperusteiden täyttymistä. Ensimmäinen lain mukainen kaupunkiseutuperusteiden täyttymisen arviointi tehtäisiin kuitenkin vuonna 2015.

Oheismateriaali: lausuntopyyntö, esitys luonnoksesta hallituksen esitykseksi, Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntarakennelain muuttamisesta

Kunnanjohtaja on tiedustellut valtiovarainministeriöltä, miksi lausuntoa on pyydetty Nousiaisten kunnalta, joka ei täytä lakiesityksen mukaisia kriteerejä. Yljohtaja Laajala on vastauksessaan 22.1.2014 todennut seuraavaa:

"Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö lähetettiin kuntarakennelain 4 d §:n 3 momentissa säädetyille kunnille, koska hallituksen syksyn 2013 linjaus rakennepoliittisessa ohjelmassa koski näitä kuntia. Kysymys on kunnista, jotka täyttävät voimassa olevan kuntarakennelain kuntajakoselvityksen työssäkäynti- ja yhdyskuntarakennepеруsteen. Nousiainen Turun seudulta kuuluu 4 d §:n 3 momentin mukaisiin kuntiin, mutta Mynämäki ei. Rakennelain 4 d §:n 3 momentin mukaiset kunnat Turun seudulla ovat Turku, Kaarina, Lieto, Masku, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio ja Rusko.

Nousiainen ei ole rajoilla, koska vain kaksi kuntarakennelain muutosesityksen mukaista kaupunkiseutuperustetta viidestä täyttyy eli työpaikkaomavaraisuus- sekä alueen taloudellinen eriytymisperuste. Jotta kunta tulisi mahdollisen valtioneuvoston toimivallan piiriin, tulisi neljä säädettyä perustetta viidestä täyttyä tai keskustaajamaperuste."

Ehdotus Kunnanhallitus toteaa, että Nousiaisten kunta ei anna lausuntoa kuntarakennelain muutosta koskevasta luonnoksesta, koska on erittäin epätodennäköistä, että lakiluonnoksessa esitetty kriteeristö kunnan osalta toteutuu tulevaisuudessa.

Päätös Päätettyään asiasta käydyn keskustelun, kunnanhallituksen puheenjohtaja totesi, että Petteri Paananen oli tehnyt pohjaehdotuksesta poikkeavan muutosehdotuksen, jonka mukaan kunnanhallitus toteaa, että Nousiaisten kunta näkee luonnoksen kuntarakennelain muuttamisesta positiivisen välttämättömäksi keskeisten kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteen eheyden, alueen elinvoimaisuuden kehittämisen ja palvelujen tehokkaan järjestämisen turvaamiseksi. Kunta näkee välttämättömäksi taata Valtioneuvostolle toimivallan päättää kuntien yhdistymisestä viime kädessä vastoin kunnanvaltuuston tahtoa, mikäli yhteinen alueellinen etu sitä vaatii. Nousiaisten kunta tahtoo muistuttaa, että kunnissa tehdään viikoittain päätöksiä, jotka olisivat nyt toisenlaisia, mikäli kuntarakennelaki olisi viety aiemmin päätökseen. Paanasen ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana.

Kunnanhallitus totesi, että Nousiaisten kunta ei anna lausuntoa kuntarakennelain muutosta koskevasta luonnoksesta, koska on erittäin epätodennäköistä, että lakiluonnoksessa esitetty kriteeristö kunnan osalta toteutuu tulevaisuudessa.

Lisätietoja päätöksestä antaa:

kunnanjohtaja Juhani Kylämäkilä, p. 044 4355 555

Otteen oikeaksi todistaa

Nousiaisissa 17 / 3 2014

Pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

Valtiovarainministeriö
Auran kunta
Kaarinan kaupunki
Kustavin kunta
Liedon kunta
Maskun kunta
Mynämäen kunta
Naantalin kaupunki
Paimion kaupunki
Pöytyän kunta
Raision kaupunki
Ruskon kunta
Sauvon kunta
Taivassalon kunta
Tarvasjoen kunta
Turun kaupunki
Vehmaan kunta

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Päivämäärä
10.3.2014Pykälät
67-84

Sivu

Kunnanhallitus
Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteiden	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: Pykälät 68, 69, 70, 71, 72, 75, 76, 79, 80, 81, 82, 83, 84.</p> <hr/> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät 67, 73, 74, 77, 78.</p> <hr/> <p>HValL 3 §:n 1 mom/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet</p>
Oikaisuvaatimus-oikeus	Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.
Oikaisuvaatimusviranomaisen	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite Nousiaisten kunnanhallitus Hallintokuja 2 21270 Nousiainen Pykälät: 67, 73, 74, 77, 78.
Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.
Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen	Nousiaisten kunnanvirastossa 18.3.2014, klo 9:00-12:00.
Tiedoksianto	Otteet on lähetetty tiedoksi postitse <u>Sähkö- 18.3</u> 2014 Tiedoksiantajana: <u>Viivana Palmu</u>
Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimitaminen	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä viraston aukioloaikana.

Valitusosoitus

Valitusviranomai- nen ja valitusaika	<p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.</p> <p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite</p> <p>Turun hallinto-oikeus Yliopistonkatu 34 PL 32 20101 Turku</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pykälät valitusaika 30 päivää</p>
Muu valitusviran- omainen, osoite ja postiosoite	
Valitusaika	
Valituskirja	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.</p> <p>Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valituskirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Oikeuden- käyntimaksu	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) 3 §:n (muutos 974/01) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.</p> <p>Jos muutoksenhakemusta ei tutkita tai se raukeaa, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa alemman viranomaisen päätöstä muutoksenhakijan eduksi.</p> <p>Lisäksi on mainitun lain 6 §:ssä säädetty asioista, joissa oikeudenkäyntimaksua ei peritä ja 7 §:ssä siitä, ketkä ovat maksuvelvollisuudesta vapaita.</p>

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Pöytäkirjan tarkastusmerkinnät <i>Ka</i>	<i>U</i>
---	----------